

FINAL YEAR M.A. DEGREE EXAMINATION, APRIL/MAY 2021

(SDE)

Malayalam

SKT 4E 12—SANSKRIT—II

(2014 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 100 Marks

*(Mattavilasaprahasanam, Dramaturgy based on the text, definition of Dasarupakas)**Answers may be written either in Sanskrit or in English or in Malayalam.**In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.*

- I. महेन्द्रविक्रमपल्लवस्य वर्णनापाटवं यथाग्रन्थं निरूपयत । Describe Mahedravikrampallava's craft of composition in Mattavilasaprahasana.

Or

मत्तविलासप्रहसने कापालिकस्य स्वभावचित्रणं कुरुत ।

Make a note on the character of Kapalika in Mattavilasaprahasana.

(16 marks)

- II. मत्तविलासानुसारेण सामाजिकस्थितिं उपवर्णयत ।

Sketch the social set up reflected in Mattavilasaprahasana.

Or

बुद्धभिक्षोः वर्णनं मत्तविलासप्रहसने कथं कृतमिति निरूपयत ।

Narrate the nature of Buddhabhiksu in Mattavilasaprahasana.

(16 marks)

- III. चत्वारि व्याख्यात : Explain any four of the following :

1 पेया सुरा प्रियतमामुखमीक्षितवव्यं ग्राह्याः स्वभावललितो विकृतश्च वेषः ।

येनेदमीदृशमदृश्यत मोक्षवर्त्म दीर्घायुस्तु भगवान् स पिनाकपाणिः ॥

Turn over

- 2 उद्भिन्नश्रमवारिविन्दुवदनं सभ्रूलताविभ्रमं
खेलं यातमकारणानि हसितान्यव्यक्तवर्णा गिरः ।
रागाक्रान्तमधीरतारमलसापाङ्गं युगं नेत्रयो-
रंसोपान्तविलम्बिनश्च विगलन्मालागुणा मूर्धजाः ॥
- 3 यदेतदासीत् प्रथमं स्वभावतो मृणालभङ्गच्छविचोरमम्बरम् ।
ननु त्वया नीतमचिन्त्यकर्मणा तदेव बालारुणरागताम्रताम् ॥
- 4 विरोधः पूर्वसम्बद्धः युवयोरस्तु शाश्वतः ।
परस्परप्रीतिकरः किरातार्जुनयोरिव ॥
- 5 चिरं मया चरितमखण्डितं तपो महेश्वरे भगवति भक्तिरस्तु मे ।
तिरोहितः स तु सहसा सुखेन नस्त्वमद्य यत् कुशलि कपाल दृश्यसे ॥
- 6 मिथ्या त्रिलोचनविलोचनपावकेन भस्मीकृतां मदनमूर्तिमुदाहरन्ति ।
स्नेहात्मिका तदभितापवशाद् विलीना सेयं प्रिये मदयति प्रसभं मनांसि ॥

(4 × 6 = 24 marks)

IV. सप्रकरणं त्रीणि व्याख्यात : Annotate any *three* of the following :

- 1 आपद्धर्मं प्रमाणीकृत्य गोशृङ्गेण प्रतिगृह्यताम् ।
- 2 कुतो नु अविनष्टमूलपाठं समासादयेयम् ।
- 3 अहो रसिकः खल्वाचार्यः ।
- 4 अपि चास्य हस्ते चीवरान्तप्रच्छादितं किमप्यस्तीव ।
- 5 तेन हि अन्यं सुरापणं गचछामः ।
- 6 श्रूयन्ते हि महान्ति भूतानि प्रायश्चित्तरपनीतकल्मषाणि भवन्ति ।

(3 × 6 = 18 marks)

V. नाटकस्वरूपं नाट्यशास्त्रोक्तदिशा विशदयत

Explain the features of Nataka according to Natyasastra.

Or

नाट्यशास्त्रानुसारेण दश रूपकाणि कानीति संक्षिप्य लिखत ।

Give a brief account of ten rupakas as in Natyasastra.

(16 marks)

VI. द्वयोः लघुटिप्पणीलिखत : Write short notes on any *two* :

- 1 सूत्रधारः
- 2 नाग्दी
- 3 विष्कम्भकः ।
- 4 भरतवाक्यम् ।

(2 × 5 = 10 marks)